

RECHTSBIJSTANDS- VERZEKERING

OM UW RECHTEN TE VRIJWAREN
EN TE DOEN GELDEN

OIVO

Onderzoeks- en Informatiecentrum
van de Verbruikersorganisaties

➤ **BEELDT U ZICH EENS IN...**

Een hond heeft u gebeten...

De meubels die werden geleverd, komen niet overeen met uw bestelling...

Uw loodgieter heeft een herstelling slecht uitgevoerd...

U bent ontslagen en uw opzeggingsvergoeding lijkt u ontoereikend...

U wordt vervolgd wegens een snelheidsovertreding...

U werd ernstig gewond in een verkeersongeval...

U moet voor de rechtbank verschijnen naar aanleiding van een aanrijding in het buitenland...

➤ HOE ZAL U EEN VERGOEDING BEKOMEN?

Zult u zich alleen en zonder hulp kunnen verdedigen? Welke zijn uw rechten en wie zal u zeggen wat uw rechten zijn? Wie zal u helpen om uit het juridische moeras te geraken?

In nogal wat onvoorziene situaties zult u stappen moeten ondernemen, een beroep moeten doen op een gespecialiseerde arts of een deskundige om uw eisen te onderbouwen, nagaan welke uw rechten zijn en die doen gelden, om een oplossing te zoeken voor een geschil waarin u ongewild verzeild geraakt bent.

Zonder rechtshulp dreigt u dan in een onontwarbaar juridisch kluwen terecht te komen. Iedereen wordt wel verondersteld de wet te kennen, maar wie heeft de 82.993 bladzijden nieuwe wetgevende teksten gelezen die in 2009 in het Belgisch Staatsblad verschenen zijn?

➤ HOE KUNT U ZICH BESCHERMEN?

Uw rechten vrijwaren en doen gelden kan duur zijn, naargelang de aard van de zaak, de houding van de in het geschil betrokken partijen en zeker als het dossier voor de rechtbank komt. De kosten voor zo'n avontuur, de vrees voor de rompslomp of het feit dat u niet weet tot wie u zich moet richten kunnen u er zelfs van weerhouden verder te gaan. Om nog maar te zwijgen over een mogelijke weerslag van een slecht beheerd geschil op uw gezinsfinanciën.

De rechtsbijstandsverzekering kan u **daarvoor behoeden**. U betaalt nu een premie die u, de dag waarop u het nodig heeft, recht geeft op juridisch advies en bijstand om uw geschil minnelijk te regelen. Mocht een procedure voor de rechtbank noodzakelijk blijken, dan zal uw verzekeraar de kosten en honoraria van uw advocaat en al uw gerechtskosten vergoeden, ook de rechtplegingsvergoeding (dat is de forfaitaire bijdrage in de kosten en honoraria van de advocaat van de andere partij als zij gelijk krijgt).

Hoe ver die bescherming gaat, hangt af van wat de overeenkomst dekt. U kunt zelf kiezen hoever u wilt gaan in de dekkingen en uw rechtsbijstandsverzekeringsovereenkomst afstemmen op uw persoonlijke situatie.

De wet heeft het belang van die verzekering erkend voor personen van wie het inkomen te hoog is om op een “pro deo” aanspraak te maken. Als de overeenkomst beantwoordt aan minimale voorwaarden die de wet vastlegt, krijgt u een belastingkorting. Uw verzekeraar kan u hier meer over vertellen.

Aan u om de voordelen ervan te evalueren of advies in te winnen over de beste manier om aan uw persoonlijke wensen en noden te voldoen.

➤ WAT ZAL DE RECHTSBIJSTANDSVERZEKERAAR DOEN?

De rechtsbijstandsverzekeringpolis is een overeenkomst waarbij de verzekeraar zich er hoofdzakelijk toe verbindt hulp te bieden om uw geschil op te lossen, zowel als **u uw rechten wil doen gelden** om te krijgen wat u eist als wanneer u zich **verdedigt** tegen schadeclaims die tegen u ingesteld werden. Meestal (in 80 % van de gevallen), zal de rechtsbijstandsverzekeraar zelf voor een minnelijke oplossing kunnen zorgen, soms via bemiddeling. Wanneer dat echter niet mogelijk is, dan zal hij de kosten voor de gerechtelijke of administratieve procedures waarmee u geconfronteerd wordt op zich nemen. Zo is een rechtsbijstandsverzekering een combinatie van juridische bijstand en verzekering.

De rechtsbijstandsverzekering heeft niet tot doel de schade te vergoeden die u geleden of veroorzaakt hebt: daarvoor bestaan er andere verzekeringen, al is het zo dat sommige verzekeringsovereenkomsten in een beperkt bedrag voorzien als de persoon die u schade berokkent blut is. In dat geval vergoedt de verzekeraar de schade tot het bedrag dat in het contract is voorzien. De rechtsbijstandsverzekering zal evenmin de boetes betalen waartoe u zou veroordeeld zijn.

Uw verzekeraar kan u eveneens advies verlenen over concrete juridische problemen, zelfs als er nog geen geschil is. Sommige verzekeraars leveren die bijstand zelfs telefonisch.

EENVOUDIG OF UITGEBREID: WAT IS DE MEEST GESCHIKTE FORMULE?

Er bestaan “eenvoudige” rechtsbijstandsverzekeringen, die vaak een aanvulling zijn op een andere verzekeringsovereenkomst, en er zijn “uitgebreide” rechtsbijstandsverzekeringen.

De meeste rechtsbijstandsverzekeringen die afgesloten worden zijn een aanvulling op een autoverzekering, een brandverzekering of een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid privéleven (de “familiale” verzekering). Dergelijke verzekeringen gelden meestal alleen voor geschillen met betrekking tot de dekking waarmee ze samenhangen: zo bijvoorbeeld bij een autoverzekering wanneer u betrokken bent in een verkeersongeval en de aansprakelijkheid betwist wordt. Uw rechtsbijstandsverzekeraar zal u in dat geval, zodra u hem op de hoogte brengt van het geschil, bijstaan in de verdediging van uw rechten, een minnelijke schikking trachten te vinden en, indien nodig, de erelonen van de advocaat en de gerechtskosten betalen.

De “uitgebreide” rechtsbijstandsverzekering wordt los van enige andere verzekeringsdekking afgesloten. Naargelang uw behoeften en wensen kan ze nagenoeg alle domeinen dekken waarin zich een geschil kan voordoen: sociaal recht, immobiliënrecht, personenrecht en successierecht, administratief recht,... Ze kan ook een waarborg bieden in het raam van een beroepsactiviteit.

Afhankelijk van de formule kost een rechtsbijstandsverzekering voor particulieren nauwelijks enkele euro's per maand (waarborg ter aanvulling van een familiale verzekering of een woningverzekering, bijvoorbeeld) tot tussen twintig en dertig euro per maand voor overeenkomsten met een uitgebreide waaier aan dekkingen.

➤ WELKE SOORTEN GESCHILLEN?

De rechtsbijstandsverzekering komt tussen in verschillende soorten geschillen. Hierbij een aantal concrete situaties.

BURGERLIJK VERHAAL OF AANSPRAKELIJKHEID

Omdat de leiding van de centrale verwarming in het gebouw van uw buur is gesprongen, zit u met een vochtige en beschadigde muur. Uw buur weigert echter om de herstellingen te betalen.

VERDEDIGING IN STRAFZAKEN

Tijdens uw skivakantie, glijdt een voorbijganger uit op uw ondergesneeuwd voetpad en breekt een been. Het parket daagt u voor de rechtbank voor het toebrengen van onvrijwillige slagen en verwondingen en omdat u het gemeentelijke reglement overtreden hebt, dat bepaalt dat de voetpaden onderhouden moeten worden. Dankzij de tussenkomst van de aangestelde advocaat, die erop wijst dat u uw voetpad onmogelijk kon vegen tijdens uw afwezigheid, wordt u slechts veroordeeld tot een minimumboete. Uw rechtsbijstandsverzekering neemt de kosten voor de advocaat en de procedure op zich.

CONSUMENTENRECHT

U koopt een tv-toestel. Enkele weken later blijkt dit toestel een gebrek te vertonen. Tijdens de garantieperiode slaagt de verdeler er niet in om het degelijk te herstellen. Wanneer de waarborg afloopt, werkt het apparaat niet meer naar behoren ondanks nieuwe herstellingen. De verdeler bezorgt u echter een factuur die u weigert te betalen. U legt dit in handen van uw rechtsbijstandverzekeraar die verder met de verdeler zal onderhandelen om hem te overtuigen van uw gelijk.

FISCAAL RECHT

U hebt narigheid met diensten van de belastingcontrole die u een extra aanslag opleggen (boetes inbegrepen).

IMMOBILIËNRECHT

Uw buurman heeft een sierhaag geplant die zich precies op de scheidinglijn bevindt, maar heeft de haag nooit geknipt waardoor u geen zon meer krijgt. De plaatselijke politie weigert tussenbeide te komen want dit geval is niet voorzien in de gemeentelijke voorschriften. U richt zich tot uw rechtsbijstandsverzekeraar die uw buurman weet te overtuigen om zijn haag tot een hoogte van 1.80 meter bij te snoeien. Dat is een voorbeeld van een minnelijke regeling zoals de rechtsbijstandsverzekeraars er in 80 % van de gevallen een weten te vinden.

SOCIAAL RECHT

U wordt ontslagen, maar heeft geen enkel idee over de opzeggingstermijn en u vertrouwt uw werkgever niet. Uw rechtsbijstandverzekeraar kan u helpen en u advies geven.

ADMINISTRATIEF RECHT

U wordt onteigend. Uw rechtsbijstandverzekeraar zal u bijstaan en zal erover waken dat u de juiste vergoeding krijgt.

➤ EEN STRIKT GERELEMENTEERDE VERZEKERING

Overeenkomstig de Europese richtlijn van 22 juni 1987 is de rechtsbijstandsverzekering strikt gereguleerd door de Belgische wet op de landverzekeringsovereenkomst (wet van 25 juni 1992):

- de **vrije keuze van advocaat** is gewaarborgd wanneer noodzakelijk is tot een gerechtelijke of administratieve procedure of wanneer er zich een belangenconflict voordoet tussen verzekeraar en verzekerde (art. 92);
- er wordt een strikte en precieze procedure vastgelegd **in geval van meningsverschil** tussen verzekeraar en verzekerde over de mogelijkheid om een rechtsvordering in te stellen. In dat geval heeft de verzekerde het recht (krachtens de "**objectiviteitsclausule**", zie schema verderop) om een advocaat van zijn keuze te raadplegen, van wie het advies dwingend is voor de verzekeraar (art.93).

➤ WAAROM VOORRANG GEVEN AAN EEN MINNELIJKE REGELING?

Wanneer een rechtsbijstandverzekeraar een geschil moet oplossen, zal hij alles in het werk stellen om dit via dialoog en onderhandeling te doen. Een akkoord bereiken zonder dat het tot een procedure hoeft te komen biedt heel wat voordelen: **het gaat sneller, is minder duur en laat minder sporen na op emotioneel vlak.**

Laten we het voorbeeld nemen van een landbouwer die gaat aankloppen bij zijn rechtsbijstandverzekeraar met de mededeling dat zijn land verontreinigd werd met een schadelijk product. Dan rekent hij op zijn verzekeraar niet “om een proces te winnen”, maar om schadevergoeding te krijgen. De verzekeraar zal contact opnemen met de persoon die het schadelijke product gespreid heeft, niet om hem voor de rechter te dagen, maar om hem te overtuigen (alsook zijn eventuele verzekeraar) de schade te becijferen op basis van een expertiserapport en vervolgens de landbouwer te vergoeden zonder naar de rechtbank te stappen.

➤ WAT GEBEURT ER IN GEVAL VAN GESCHIL?

Zodra u in een geschil betrokken bent, **dient u uw verzekeraar daarvan op de hoogte te brengen.**

Die zal eerst trachten te zoeken naar een buitengerechtelijke oplossing zodat uw juridisch probleem opgelost is.

Mocht een gerechtelijke procedure nodig blijken, dan zal uw verzekering instaan voor de gerechtskosten, de expertisekosten en de honoraria van de advocaat.

Start nooit een gerechtelijke procedure op of maak nooit bepaalde kosten (expert, deurwaarder, advocaat) zonder dat u daartoe **groen licht van uw verzekeraar gekregen hebt.**

Als u het niet met uw verzekeraar eens bent over het beheer van uw dossier, kunt u gebruikmaken van de objectiviteitclausule: die houdt in dat u het recht hebt een advocaat te raadplegen over uw slaagkansen (zie schema verderop).

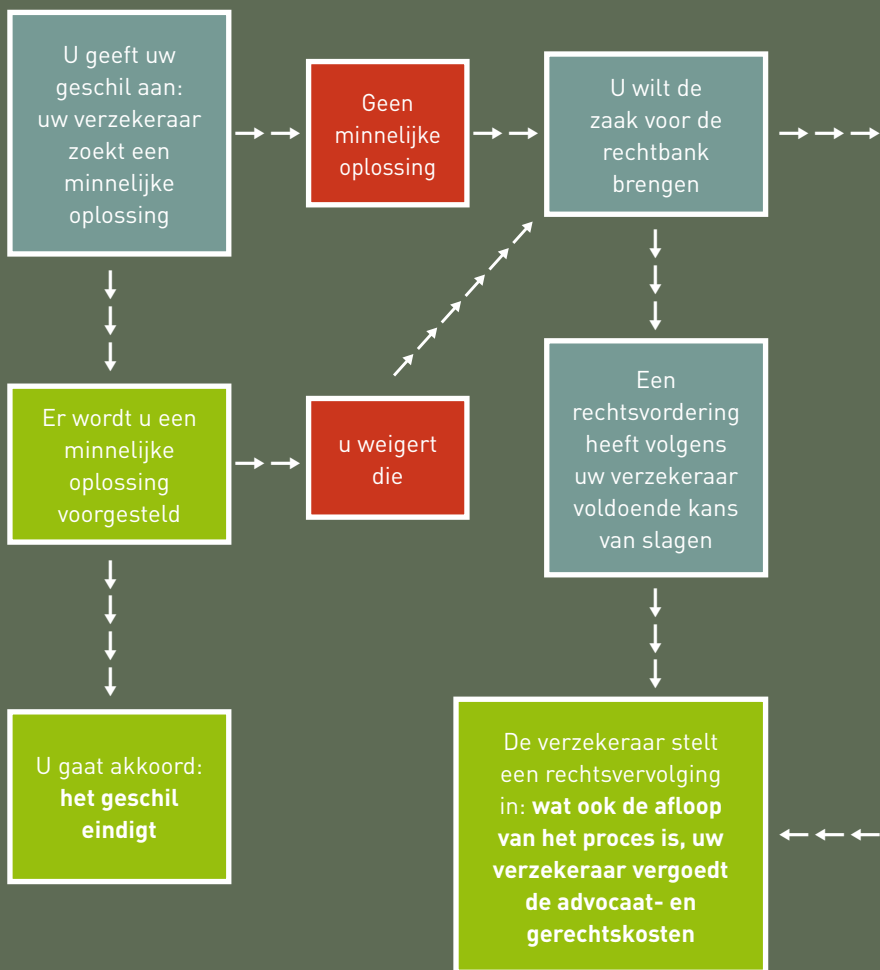
➔ MAG U UW ADVOCaat KIEZEN?

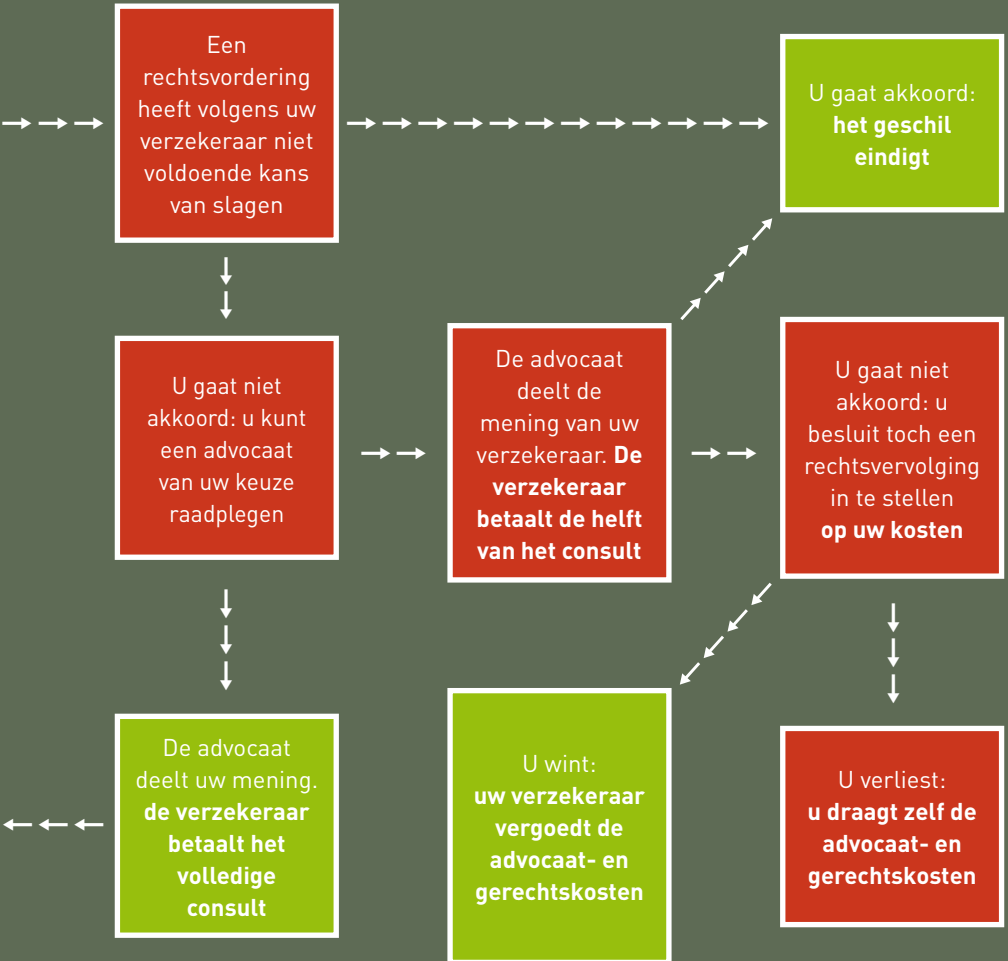

Ja, de wet kent u dat recht toe.

Als u geen advocaat kent die u kan verdedigen, dan kan u aan uw verzekeraar vragen de gegevens mee te delen van advocaten.

➤ HOE EEN GESCHIL OPLOSSEN?

➔ ZIJN ER GRENZEN AAN DE RECHTSBIJSTANDSVERZEKERING?

- ➔ De terugbetaling van de honoraria en uitgaven zijn beperkt naargelang van de aard van het geschil. De premie blijft hierdoor redelijk en is ook een belangrijk element om de producten te vergelijken.
- ➔ Uw verzekeraar kan beslissen om een “**interventiedrempel**” in te voeren en slechts tussenbeide te komen vanaf een bepaald bedrag. Dat komt overeen met een franchise die ervoor zorgt dat geen dossier geopend wordt als er een gering bedrag op het spel staat.
- ➔ Als u bij de sluiting van de overeenkomst op de hoogte was van de situatie of van feiten die aan de basis van het geschil liggen, dan zal de verzekeraar niet tussenbeide komen. Voor sommige risico's bestaan er bovendien langere of kortere **wachtperiodes**, tijdens welke de verzekeraar niet vergoedt. Zo wordt vermeden dat de verzekerde profiteert van de verzekering om een probleem te regelen dat al gekend was voor de sluiting van de overeenkomst.
- ➔ Naargelang de aard van het geschil wordt de waarborg toegekend in België, in de meeste Europese landen of **wereldwijd**. Geografische beperkingen zijn gerechtvaardigd gelet op de moeilijkheden in sommige landen om onder andere een vonnis uit te voeren.
- ➔ De beperkingen eigen aan alle verzekeringen: uitsluiting van de opzettelijke daad, van het oorlogsrisico, van nucleaire risico's, enz. Wat betreft de rechtsbijstand worden bouwgeschillen en echtscheidingsgeschillen slechts vergoed volgens bepaalde voorwaarden. Neem wanneer u uw overeenkomst leest of wanneer u uitleg krijgt bij uw overeenkomst alle voorwaarden dus goed door.

TOT WIE KAN IK ME RICHTEN?

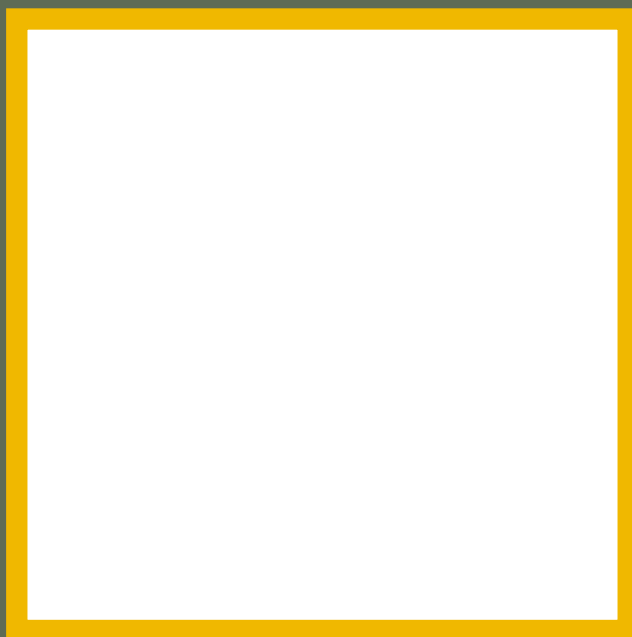
VRAGEN?

Het is onmogelijk om in een aantal bladzijden alle vragen te beantwoorden in verband met de rechtsbijstandsverzekering. In uw verzekeringsovereenkomst vindt u al uw rechten en plichten. Verdere informatie vindt u op de website www.assuralia.be.

Als u gebruikmaakt van de diensten van een verzekeringstussenpersoon, kunt u natuurlijk ook bij hem terecht voor verdere informatie.

U HEBT NOG EEN AANTAL VRAGEN EN WENST MEER TE VERNEMEN OVER DE RECHTSBIJSTANDSVERZEKERING?

Uw verzekeraar of verzekeringstussenpersoon staat tot uw beschikking:

Reeds in dezelfde reeks verschenen :
Autoverzekering : zo doe je het?

Deze brochure is een initiatief van Assuralia, de beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen, in samenwerking met het OIVO, het Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties.